
REIXES ENLLÀ

BUTLLETÍ DEL SECRETARIAT DIOCESÀ DE PASTORAL PENITENCIÀRIA DE BARCELONA

NÚM. 11

Passeig Fabra i Puig 260 2n 2a
Telèfon: 93 349 98 15 (dl i dv de 16 a 19 h; dx de 11 a 13 h)
08016 Barcelona

SETEMBRE-OCTUBRE 1998

Dipòsit Legal B-12460-1995, edita Sepap

E-mail: edi@eic.ictnet.es

<http://www.ictnet.es/+gfananas/sepap/sepap.htm>

EDITORIAL

“LES NOSTRES ARRELS I ELS REPTES DE FUTUR”

De tant en tant va bé aturar-nos i reflexionar sobre la història viscuda i albirar propostes i plantejaments que ens ajudin a dibuixar el nostre futur.

Aquest curs volem celebrar els deu anys i escaig del SEPAP i ho volem fer tot aproximant-nos a les nostres arrels i plantejar-nos el cap a on anem. Tenim nous reptes als quals hem de donar resposta si no volem adormir-nos en el camí transcorregut.

Hem encetat una reflexió en la desena trobada diocesana d'enguany a través d'una taula rodona molt significativa i que voldríem continuar durant tot aquest curs.

Conèixer el procés d'aquests deu anys ens interpel·la i ens referma el compromís cristià conscient i conseqüent amb el món marginat penitenciari. Això exigeix una tasca de sensibilització de les comunitats cristianes a l'entorn de la realitat marginal de les presons.

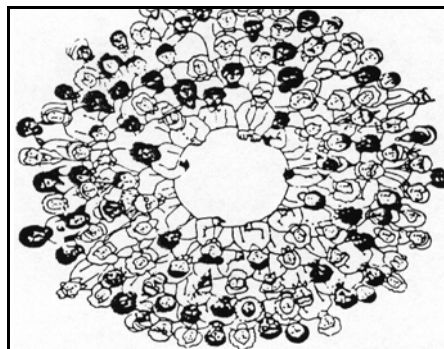
La reflexió d'aquests deu anys fa palesa la necessitat d'una integració plena de la pastoral penitenciària en la pastoral general de l'Arxidiòcesi, amb una vocació d'enriquiment i col·laboració mútues.

La reflexió d'aquests deu anys fa molt necessària donar una resposta coordinada als reptes cada cop més urgents de la prevenció i la reinserció humana, social i laboral de les persones mancades de llibertat, especialment a la llum del

nou marc legal penitenciari.

Més enllà del balanç d'aquests deu anys sabem que només el que ofereix la pròpia vida crea futur. Tornar a llegir amb lucidesa, coratge i confiança aquest procés del SEPAP ens ajudarà a aprofundir els canvis que s'esdevenen al nostre entorn i a descobrir propostes i camins de com continuar caminant i predicant l'Evangeli amb la pròpia vida.

Andreu Oliveras i Torrents

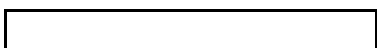

Només el que ofereix la pròpia vida crea futur

EXPERIÈNCIES

“ESTIMA I VIURÀS!”: LOUIS TRICHARDT'98

He tingut la sort de compartir una “experiència de tercer món” aquest estiu passat amb 13 joves més del nostre grup parroquial: JAS (Joventut Alegre de Sarrià; pels que tingueu Internet estem a: <http://www.jasjas.org>, apartat JASMÓN). Després de les nostres Colònies -primers deu dies de juliol- i dels nostres Campaments -darrers vint dies de juliol, enguany al Pirineu aragonès-, vam partir cap a Louis Trichardt (Sudàfrica). Tot un curs treballant per dur a terme el que ens semblava encara un somni: endinsar-nos en una altra realitat i una altra cultura per mirar d'aprendre i compartir el màxim, intentar ajudar en alguna cosa -no destorbar, en molts casos, ja és una ajuda- i anar amb els ulls ben oberts per veure a Crist vestit de germà negre. L'operació “Estima i Viuràs!” de Louis Trichardt'98 ja s'estava fent realitat!

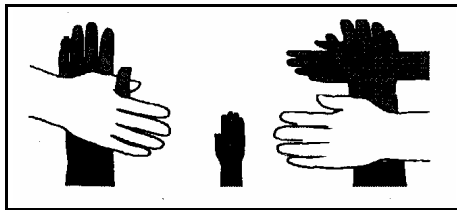
Louis Trichardt (LTT) és una ciutat que es troba a l'interior de Sudàfrica, en la part Nord del país, a uns 120 quilòmetres de Zimbabwe. Allí vam anar a una missió catòlica portada pels Missioners del Sagrat Cor (MSC, els que a Barcelona regenten el col·legi Sant Miquel) i tot i que només ens coneixíem per carta (unes quantes!), l'acollida i l'estada va ser molt positiva. La ciutat, que potser té mig milió d'habitants, és per a mi “una ciutat fantasma”, doncs tenen molt espai però no hi ha consciència de comunitat, consciència de poble: no existeix la plaça Catalunya o la plaça major de la ciutat. Com a curiositat fer-vos saber que tot i que estàvem a 9000 quilòmetres de distància i que era hivern, estàvem com a casa perquè l'horari era el mateix i teníem contacte diari amb Barcelona via Internet!

En qualsevol cas, vaig tenir la sort de poder anar tres dijous a la presó de LTT acompanyant al responsable de la pastoral penitenciària d'allà que és el formidable diaca i pare de família Fr. Philemon Manhavela, un home gairebé jubilat i que només va amb la Bíblia però que se D'altra banda, m'ha sorprès molt positivament el sentit de Déu que tenen els interns. Quan senten parlar de

l'estima tothom perquè vertaderament és un home de Déu. Vam tenir molt bona relació i ell va fer l'impossible -i ho va aconseguir!- perquè jo pogués entrar a la presó amb ell. Vam compartir moltes estones i -ni que sigui amb anglès!- ens vam entendre força bé.

Què em va sobtar de la presó i de la problemàtica penitenciària d'allà? Moltes coses. Una de les que es veu de seguida és que els interns, segons siguin penats o no, estan en un mòdul o un altre; els interns penats van amb uniforme -color verd- i els no penats van “de carrer”. Cada mòdul o galeria té tres o quatre

habitacions grans on dormen tots plegats en lliteres: potser una trentena a cada habitació. No tenen molt espai i els mòduls tenen un pati relativament petit, encara que sigui d'herba. En les meves tres visites només vaig copsar un intern de raça blanca...

Realment hom s'adona que Sudàfrica és un país amb una cultura i una problemàtica pròpia: les ferides de l'apartheid -abolit oficialment al 1994- trigaran molts anys en tancar-se -sense voler un pensa en l'ex-Iugoslàvia i en el drama de Kosovo d'aquests dies. A la presó hi ha poquíssims voluntaris i la pastoral penitenciària es redueix a la visita setmanal del diaca, a part de la visita d'altres pastors d'altres confessions religioses. Només tenen una professora per tota la presó -uns 500 interns- i es pot entreveure que la

concepció penitenciària és, potser, similar a la que havia al nostre país trenta anys enrera. En aquest sentit aquesta experiència m'ha fet valorar més les infraestructures que tenim i, sobretot, les persones que donen vida a aquestes infraestructures: funcionaris, mestres, educadors, assistents socials, capellans, religioses i religiosos, voluntaris i voluntàries...

Déu tots escolten amb un silenci respectuós i quan pregunten cantant tots es mouen -a Àfrica no s'entén la

---

Parlar de Déu a Sudàfrica
encara no és un tabú!

---

pregària sense que tot el cos estigui involucrat, per això sempre es mouen o ballen quan pregunten!- i canten meravellosament. Segur que més d'un s'espantaria si vingués a alguna de les nostres celebracions -especialment les de fora de la presó! Parlar de Déu a Sudàfrica encara no és un tabú!

continuar vivint amb més il·lusió i amb més certesa, perquè la pretensió continua sent la mateixa aquí i a Sudàfrica: fer-nos present a Crist -especialment entre els més desfavorits- i viure com Ell; perquè només Ell és el Camí, la Veritat i la Vida. Sense cap mena de dubte: "Estima i Viuràs!!".

Moltes vivències en un mes que s'han d'anar digerint i mantenint. He tornat (i hem tornat!) amb molts rostres i amb moltes experiències que m'empenyen a

Édison Fañanás Lanau

INFORMACIONS

CALENDARI BÀSIC CURS 1998-1999

(1) Seminari "DELINQUÈNCIA, PRESÓ I REINSERCIÓ"

Organitza: SEPAP i Cristianisme i Justícia

Lloc: Col·legi Pare Manyanet de Barcelona

Dimecres 21 i 28 d'octubre; 4, 11, 18 i 25 de novembre i 2 de desembre

Adreçat especialment als universitaris (validesa d'1 crèdit)

(2) Curs d'iniciació pels nous Voluntaris

A concretar i confirmar

(3) Jornades sobre "L'EVANGELITZACIÓ EN EL MÓN DELS MÉS POBRES"

Organitza: Delegació general de Pastoral Social amb el CEP (Centre d'Estudis Pastorals)

Lloc: CEP-Rivadeneyra 6, 3r

Divendres 20 de novembre (de 18 a 21 h) i dissabte 21 de novembre (de 10:30 a 13:30 h)

(4) VI JORNADES CATALANES DE PASTORAL PENITENCIÀRIA

Tema: "JESÚS, LA REINSERCIÓ I LA COMUNITAT"

Lloc: Tortosa

Dia: 28 de novembre

(5) TROBADA FESTIVA DE FINAL DE CURS

Lloc: per concretar

Dia: dissabte 26 de juny de 10:00 h a 13:00 h

Presidida pel Sr. Arquebisbe

(6) XI TROBADA DIOCESANA DEL SEPAP

Dissabte 2 d'octubre de 1999

HORARI DE SECRETARIA
 Dilluns i divendres de 16:00 h a 19:00 h. Dimecres de 11:00 h a 13:00 h.
 No us oblideu del telèfon: 93 349 98 15

ARA TAMBÉ ESTEM A INTERNET!

Ni que sigui a un nivell molt senzill i amateur, tenim una altra via de comunicació:

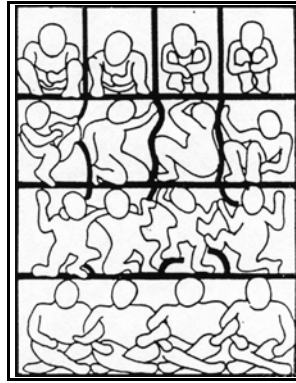
E-mail: edi@eic.ictnet.es (Édison Fañanás, membre del Consell Permanent SEPAP)

<http://www.ictnet.es/+gfananas/sepap/sepap.htm> (pàgina web on hi haurà una mica d'informació del SEPAP i els diferents "Reixes enllà" del curs!)

S'admeten propostes, suggeriments i ajudes per tirar aquesta nova via de comunicació i d'evangelització endavant! Tant de bo aviat puguem tenir una "adreça més nostra"

“PRESONS, NO; PANTEONS, SÍ?”

Fa uns quants mesos, i des de les pàgines d'aquest diari, al qual de mano avui, una vegada més, una acollida caritativa, vaig cridar contra els plantejaments que es feien sobre el futur de les presons barcelonines. Semblava que hi havia acords unànims -des d'un punt de vista polític- per determinar que no hi hauria, en el futur immediat, presons a Barcelona. Una personalitat política va cometre la *relliscada* de dir que la futura Model potser aniria a parar a Nou Barris, qui sap si dient més del que volia dir: que massa *vips* identifiquen Barcelona amb un centre de la ciutat, cap i casal de Catalunya.

Un dels arguments brandats en contra de la ubicació a Barcelona de les futures presons era la falta de terrenys suficients que poguessin ser adquirits per instal·lar-hi les noves presons. El meu suggeriment d'aprofitar els terrenys del camp de Sarrià del Club Deportivo Espanyol va ser considerat com una *boutade* de mal gust, sovint rebutada amb arguments que revelaven quin concepte es té de les presons: “Com vols que una presó estigui en un barri ric de la ciutat?” Vaig fer la prova de la Constitució: quan els deia que la finalitat de les presons era la reeducació i la reinserció social de les persones privades de llibertat, em preguntaven: “quina ONG ho diu, això? Això sona a Càritas Diocesana!” Com que algun dels que m'ho van confessar era càrrec electe, vaig recordar-li que havia promès complir i fer complir la Constitució i l'Estatut... i que em semblava del tot lamentable que desconegués l'article 25.2 de la Constitució.

De sobte, en el cap de setmana que separa juliol i agost, se'ns diu: 1) que no hi haurà presons a Barcelona; i 2) que la nova presó serà a Sant Esteve Sesrovires. La primera part de la notícia és presentada en positiu: “Barcelona serà ciutat de fires, de fòrums i de congressos... però no de presons”. I fins i tot

personalitats d'un consistori que es pretén de majoria progressista aplaudeixen la mesura.

Quant a la segona part, mentre que l'honorable consellera agraeix la comprensió de l'alcalde baixllobregatí, en el municipi del qual ja hi ha Can Brians, el tal alcalde mostra la seva indignació.

Em mullaré, en la qüestió, sense vacil·lacions: em sembla una mesura altament retrògrada i d'una gravíssima insensibilitat constitucional, reflex de la visió que la majoria de la classe política (per desgràcia o per sort, de tots els colors de l'arc parlamentari) demostra davant la

realitat carcerària catalana. Però és que m'ho sembla encara més per als presos i els seus familiars, la majoria gent amb pocs recursos econòmics, a qui es fa molt més difícil la visita als familiars que *viuen i treballen* a Can Brians que no si ho fan a Barcelona, cap on convergeixen tots els transports públics.

En tercer lloc: opino que la decisió traeix una intolerable concepció territorial de Catalunya i del rol de capitalitat atorgat a Barcelona, que és presentada com la *joia de la corona*, com l'aparador de les bel·leses, sense, però, les servituds indispensables -ports, aeroports, cementiris, abocadors, etc.- que són *regalades* a les perifèries.

¿O és que seria més difícil per a un espectador corrent traslladar-se a aquests punts... que per als familiars d'un delinqüent dels ravals barcelonins?

Pregunta retòrica: ¿per què si Lleida acull la presó de Ponent; la

Roca, la de quatre Camins; el Baix Llobregat, Brians i, ara, la nova presó, no s'hi han instal·lat, per compensar el desequilibri de funcions, el nou Teatre Nacional de Catalunya, amb Flotats o sense, auditoris, etc.? ¿O és que seria més difícil per a un espectador corrent traslladar-se a aquests punts... que per als familiars d'un delinqüent dels ravals barcelonins?

Ignasi Riera

Escriptor. Diputat d'IC-EV. President de la Comissió de Justícia, Dret i Seguretat Ciutadana
Diari Avui. Agost de 1998